

Eksootilised taimed sisehaljastuses: Ampli- ja ronitaimed

Amplitaimed – looduses enamasti epifüüdid, s.o. taimed, mis kasvavad teistel taimedel (tüvel, okstel), neid oluliselt kahjustamata. Tuntumad amplitaimed toataimede hulgas: punahuul, helmekaktus, tups-rohtliilia, kanntaim, rippkellukas, kolumnea, ripp-kivirik, luuderohulehine pelargoon jt.

Ronitaimed - pika nõtke rohtse, poolpuitunud või puitunud varrega taimed, mis kasvavad üles valguse poole teiste taimede või muude tugede najal.

Jagunevad:

- juurronitaimed – ronijuurtega (luuderohi, roomav viigipuu)
- köitronitaimed – kruvijalt keerduvate väänlate e. köitraagudega (kannatuslill, tsissus, roniliilia)
- vääntaimed - tugede ümber väändudes (pärgväändik)
- ogaliste vartega taimed – ogade abil kinnituvad taimed (bugenvillea, öökuninganna e. kuukaktus)

Veel tuntud ronitaimi: filodendron, jasmiin, sõrgkõis, nõelkõis, monstera, tetrastigma, saatusepuu jt.

Valguse- ja varjutaluvus:

☀️ sinine kannatuslill, bugenvillea (talvel jahe 3...8`C, tagasilõikamine 7...10 pungani)

pärgväändik, jasmiin, ripp-kellukas
roniliilia (talvel kuivas ja jahedas t 10`C, tuntud nii poti- kui lõikelillena)

☁️ filodendron, monstera, tsissus, vahalill, sõrgkõis, nõelkõis, luuderohi, kolumnea, punahuul, helmekaktus, roomav viigipuu (v.a. kirjude lehtedega sort – rohkem valgust), ripp-kivirik, tetrastigma

Paigutamine ruumis: üksikult või grupis koos teiste taimedega.

Tugevakasvulisi, aastaid kasvanud ronitaimi eksponeeritakse üksikult. Noori ja aeglasekasvulisi võib istutada koos teiste sobivate taimedega püsialusele või panna ronima toestikule.

Püsialusele paigutatakse ühesuguste hooldusnõuetega taimed arvestades nende veevajadust, varjutaluvust ja juurestiku suurust. Väga tugeva juurekavaga taimed võivad väiksemad lämmatada.

Lisaks peab arvestama värvide sobivust, taimede kasvuviisi (kõrgus, laius, kasvukiirus). Tähtis on, et püsialus oleks proportsioonis – igast küljest vaadeldav.

Toestamine.

Rohkelt harunevad (kannatuslill) või tugevavarrelised (kuukaktus) vajavad toestikku.

Olenevalt taime kasvust võib kergem toestik olla valmistatud pilliroo või bambuskeppidest, raskem kokku keevitatud 8 mm läbimõõduga ümarrauast.

1...3 haru moodustavad ronitaimed kinnitatakse tugisambale – eri kõrgusega plastmasstoru, mis on kaetud turbasamblaga ja ümbritsetud peenest jõhvist võrguga . Tugisammas asetatakse lillepoti põhja ja taim istutatakse selle kõrvale.

Tugeva varrega ronitaimed (nõelkõis, sõrgkõis, filodendron) tuleks tugisambale kinnitada rohelise kilenööri või taimesidumistraadiga.

Mõnedele taimedele sobib ka ovaalse, spiraalse või lehvikja kujuga tugi. Talveaeda, vestibüüli või toakasvuhoonesse sobib ka epifüüditüvi, millel saab kasvatada bromeelialisi, helmekaktusi , siugkaktusi, orhideesid ja sõnajalgu.

Kasvatamisest:

Tsissus

Päritolu: Kagu-Aasia, Aafrika, Põhja- ja Lõuna- Ameerika

Liike: 350 (+ sordid) troopikas ja lähistroopikas

Hooldus: tagasilõikus kevadel, suve algul. Kõige kiiremini kasvab märtsi lõpust augustini. Talvekuudel mitte liialdada kastmisega (esmane tunnus liigniiskusest – pruunid kuivanud lehed). Suvel vajab rikkalikku kastmist ja väetamist üle 2...3 nädala vedelväetise lahusega. Vähenõudlik poolvarjutaim.

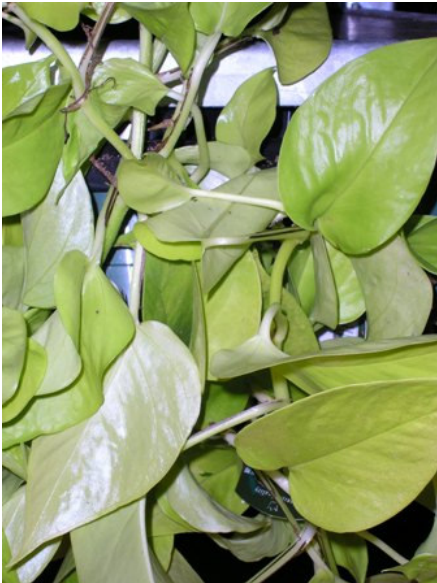

Romblehine tsissus. 'Ellen Danica'

Veel vastupidavaid ronitaimi sisehaljastuses:

Roniv filodendron

Sulgjas nõelkõis `Neon`